

משא דדרו בדוחקא, משאוי שאדם נושא על כתיפו בחול בטורח, אם בא לשאתו ביום טוב — לדרו ברנלא, ישאנו ביום טוב בעתר [קלשון] כדי לשנות, ובשינוי זה קל לו יותר הנשיאה, ואינו טורח יותר, ושינוי הגון הוא.

משא דדרו ברנלא, משאוי שאף בחול הדרך לשאתו בעתר — לדרו באגרא ביום טוב ישנה, וישאנו על ידי שני בני אדם במוט על כתפיהם, שהוא קל יותר מנשיאה ברגלא.⁽²⁾ אבל לא ישא האחד לבדו על כתפו, כיון שמכביד הוא בכך.

דרו באגרא, משאוי שאף בחול הדרך לשאתו במוט על כתפיהם — לדרו באכפא, ישאוהו ביום טוב במוט בידיהם, כדי לשנות מדרכו בחול, אבל לא ישאנו ברגלא שהוא טורח יותר.

דרו באכפא, משאוי שהדרך לשאתו במוט בשנים בידיהם, נפרום סודרא עלויה יפרסו ביום טוב סודר [שהוא קל ואינו מכביד] על המשאוי, ואף שאין זה שינוי בגוף המשא אלא הצנעה בעלמא, מכל מקום שינוי הוא.

ואם לא אפשר לשנות כלל מבלי להרבות טורח, וכגון שאף סודר אין לו — שרי אף בלא שינוי.

דהרי אמר מר, כברייתא לעיל: אם אי אפשר לשנות — מותר בלא שינוי.

אמר תמה ליה רב חנן בר רבא לרב אשי:

הרי אמור רבנן: כמה דאפשר לשנווי — משנינן ביומא טבא. כל כמה שאפשר לעשות שינוי משנין ביום טוב, בנשיאת המשאות.

והא הני נשי, דקא מליין הצבייהו מיא ביומא טבא [הרי הנשים ממלאות כדיהן מים ביום טוב] ומביאות לביתן, ולא קא משניין [ואין הן משנות כלל], ומכל מקום לא אמרינן להו ולא מידי [אין אנו מעירים להן על כך], והרי צריך שינוי, ומפני מה אין אנו מוכיחין אותן על כך?!

אמר תירץ ליה רב אשי לרב חנן בר רבא: משום דלא אפשר לעשות שינוי, וכדמפרש ואזיל.

הרי למדנו: אם אי אפשר לשנות, מותר אפילו בלי שינוי.

ומפני מה אי אפשר בשינוי, שהרי היכי ליעבד [כיצד עשו בשינוי]?

שמא תאמר: דמליא בהצבא רבה תמלי בהצבא זוטא [אשה הרגילה למלאות בכד גדול תמלא ביום טוב בכד קטן]?

אי אפשר! שהרי תוספת טירחה היא, כיון דקא מפשא בחלובא [מוסיפה היא בהילוך], כי תצטרך לילך מספר פעמים רב יותר בגלל כדה הקטן, ואין משנין על ידי תוספת טירחה.

ביום טוב". אבל אם מכביד וטורח יותר אין זה שינוי, וכמו שכתב גם בד"ה דדרו באגרא "ואינו מרבה טורח בשנויו". והתוספות חלוקים עליו

וכמו שיתבאר בהערה הבאה.

2. אבל התוספות הוכיחו מפרק האומנין,